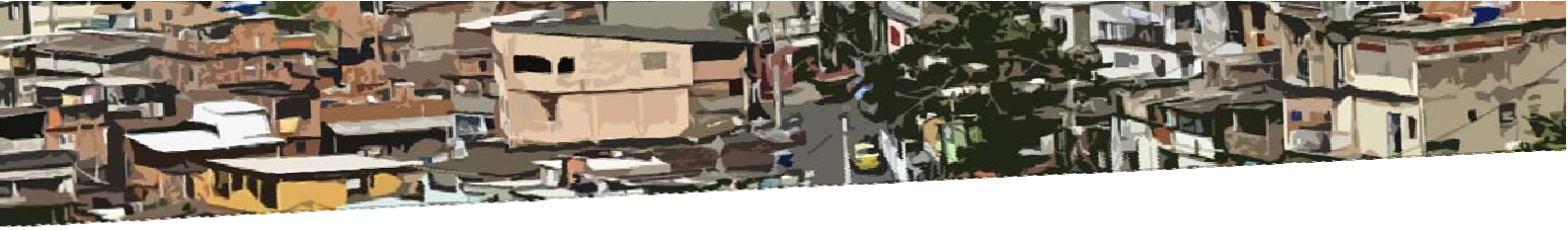

MILIONS DE NENS I NENES LLUITEN PER SORTIR
DE LA **POBRESA EXTREMA** I DE LA **FAM.**

UNEIX-TE PER CANVIAR-HO

Campanya de L'EpD 2018-2019
TUTORIES BATXILLERAT

Batxillerat

Introducció

Després d'un cicle de campanyes en les quals s'ha treballat i reflexionat sobre el Consum Responsable i les implicacions d'aquest, s'ha decidit fer un pas cap a un aspecte que està determinant el nostre dia a dia. Es tracta de l'Agenda de Desenvolupament Sostenible i els seus 17 objectius. És important destacar que el desenvolupament sostenible és aquell desenvolupament capaç de satisfer les necessitats de generacions presents sense comprometre les possibilitats i els recursos de les generacions futures.

L'any 2000 la comunitat internacional va creure convenient posar en marxa els Objectius de Desenvolupament del Mil·lenni. Aquests eren vuit objectius i vint metes centrades en la millora de les condicions dels països empobrits. La responsabilitat de l'acompliment dels ODM requeia sobre tots els països empobrits i en les agències de cooperació dels països donants. Els ODM pretenien superar la pobresa al món, però les crisis econòmiques, i la constant manca de voluntat, van minvar els pressupostos destinats a l'ajuda al desenvolupament.

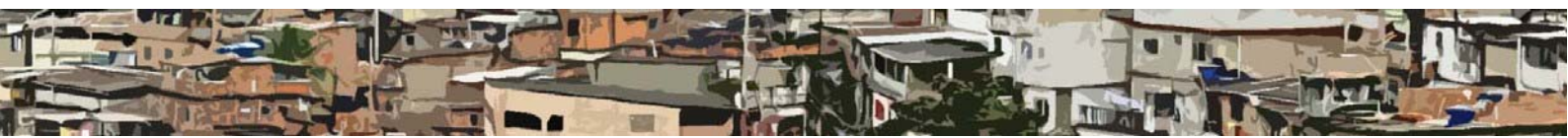
Sense que els ODM poguessin arribar a complir-se, al 2015 es van establir els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS). Aquests estan compostos per 17 objectius i 169 metes, intenten respondre a amenaces que afecten la sostenibilitat del nostre món (econòmic, social i mediambiental), sense deixar ningú enrere. Els ODS posen el punt d'atenció a la implicació de tots els països, però no només com a ens polítics o institucionals, sinó que també apel·len a la participació i l'activisme de tota la societat. Si els ODM volien acabar amb la pobresa al món, els ODS el que volen és canviar-lo.

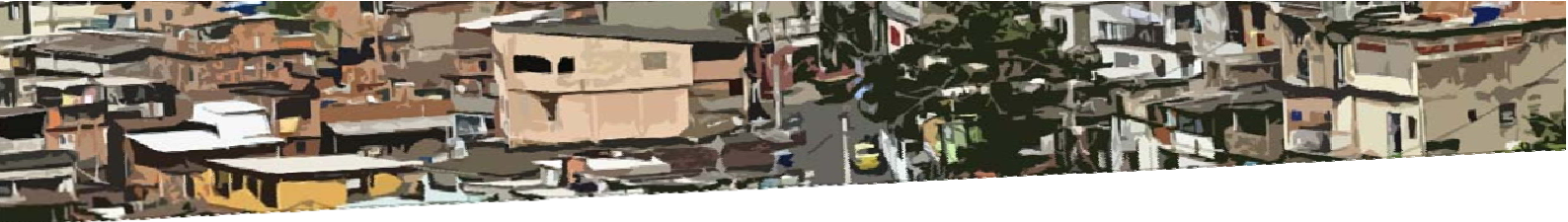

Aquesta campanya de les diferents ONG Claretianes, maristes i lasal·lianes, concretament se centra en els dos primers Objectius de Desenvolupament Sostenible: **Posar fi a la pobresa i fam zero.**

Objectiu general de les tutories

- Sensibilitzar sobre la cooperació al desenvolupament en dos aspectes urgents de resoldre: l'eradicació de la pobresa (ODS 1) i de la fam (ODS 2).
- Afavorir el respecte i compliment amb els Drets Humans, per la qual cosa resulten d'inexcusable exercici.
- Identificar les qüestions de gènere en la problemàtica de la fam i de la pobresa.
- Identificar la infància com a objecte i subjecte de la malnutrició causada per la pobresa.

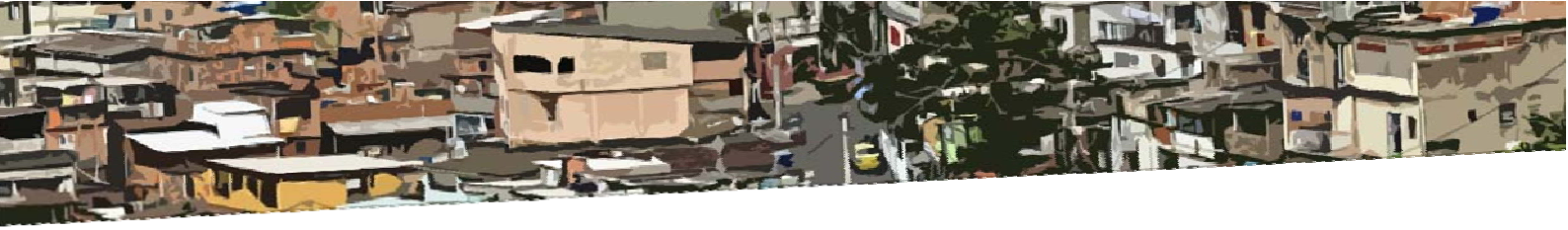
ACTIVITATS

ACTIVITAT 0 (pòster i tríptic de campanya): *Uneix-te a la seva lluita*

- **Temes que tracta:** Pobresa i fam
- **Temps estimat:** 30 min
- **Tipologia d'activitat:** Activitat de reflexió
- **Resum:** Es portarà a terme una activitat de reflexió a partir de què els alumnes llegeixin el tríptic i el pòster de la campanya.
- **Objectius:**
 - Reflexionar sobre el contingut del tríptic/pòster de la campanya
 - Conèixer les causes de la fam i la pobresa
- **Material:** Bolígraf, paper, projector, tríptic i pòster en imatge al menys una unitat en paper.
- **Instruccions:** En iniciar la sessió el/a professor/a farà una breu introducció sobre la temàtica que es tractarà al llarg de les activitats. Posteriorment, repartirà el pòster i el tríptic de la campanya, o el projectarà. Per tal que els joves es puguin familiaritzar amb el tríptic i també amb el contingut d'aquest, deixarà uns 5-10 minuts per tal que tots els alumnes/as puguin llegir-lo.

Una vegada tothom hagi pogut llegir el tríptic el/la docent formularà unes preguntes per tal d'induir a la reflexió. En aquesta activitat és molt important fer reflexionar a l'alumne/a sobre el paper dels Objectius de Desenvolupament Sostenible, sobre les causes de la pobresa i la fam i sobre quines accions podem portar a terme nosaltres de manera quotidiana per tal de fer petits canvis en aquesta situació.

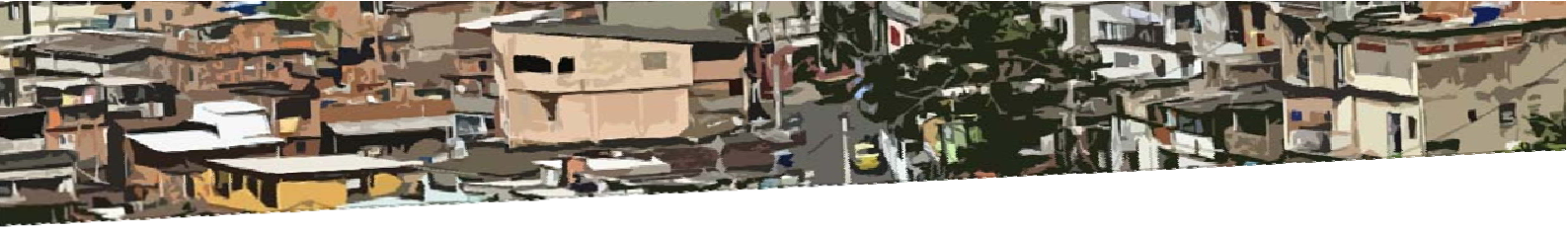

Preguntes:

- Quins són els temes principals que es tracten al tríptic?
- Consideres que els Objectius de Desenvolupament Sostenible poden canviar el món?
- Què podem observar al pòster? (Descripció)
- La primera versió del pòster en el subtítol deia “TU POTS CANVIAR-HO” això es va modificar per “UNEIX-TE A LA SEVA LLUITA” per què creus que ha hagut aquest canvi?
- Quina de les causes de la fam i la pobresa establertes al tríptic és la que més t’ha sorprès?
- El tríptic diu que t’informis per poder actuar. Quines accions consideres que pots fer per canviar la situació actual?

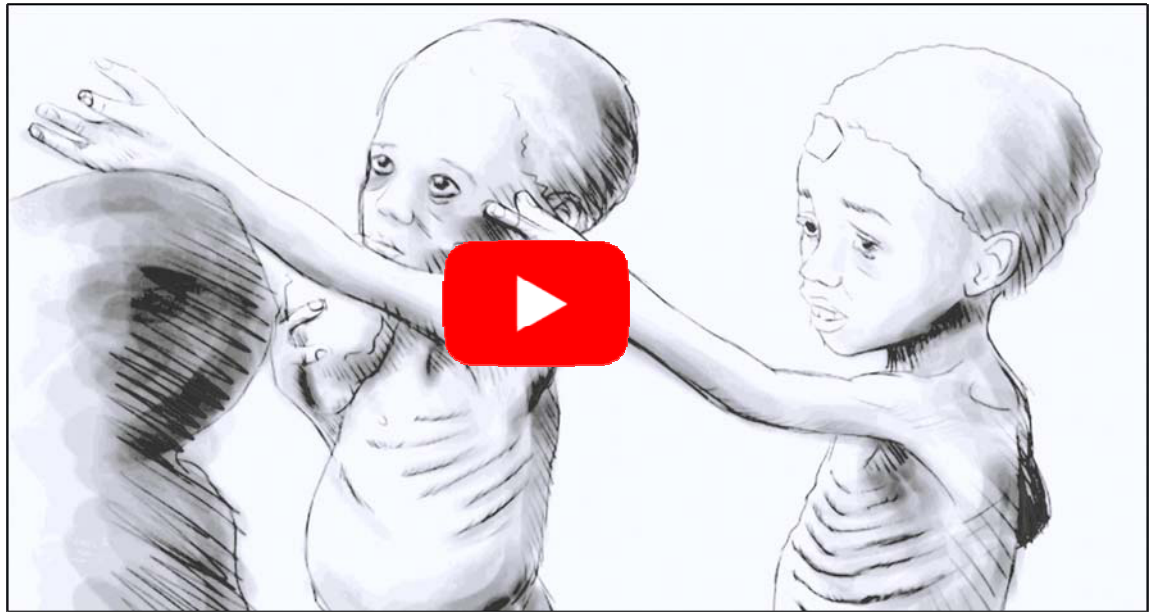
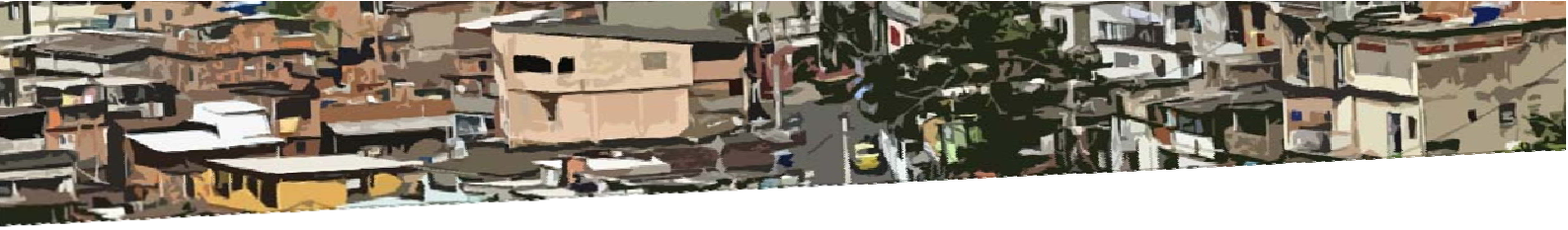
ACTIVITAT 1 *(vídeo de campanya): Reflexionem sobre la pobresa i la fam*

- **Temes que tracta:** El temes que es treballaran en aquest vídeo són la pobresa i la fam que són els dos primers Objectius de Desenvolupament Sostenible establerts l'any 2015.
- **Temps estimat:** 30 min
- **Tipologia d'activitat:** Activitat de reflexió
- **Resum:** Aquesta activitat consisteix en reflexionar sobre els temes que apareixeran al vídeo de la campanya. És per això que abans d'haver visualitzat el vídeo s'exposaran els conceptes claus que apareixen en ell i s'intentaran definir entre tota la classe. Posteriorment es passarà a visualitzar el vídeo i una vegada aquest hagi finalitzar el/la docent farà preguntes més precises.
- **Objectius:**
 - Reflexionar sobre les causes i les conseqüències que té la fam i la pobresa.
 - Descobrir quines accions podem realitzar que produeixin un canvi positiu en vers aquesta situació.
- **Material:** Bolígraf, paper, projector, equip de so i connexió a internet.
- **Instruccions:** Abans de visualitzar el vídeo, el/la docent escriurà a la pissarra paraules claus en relació al tema a tractar: Objectius de Desenvolupament Sostenible, Drets de la infància, Desnutrició crònica, Pobresa i pobresa extrema, sistema econòmic mundial...

Una vegada hagi escrit totes les paraules preguntarà als alumnes/as pel significat d'aquestes paraules i com poden estar relacionades entre si.

Posteriorment es passarà a veure el vídeo.

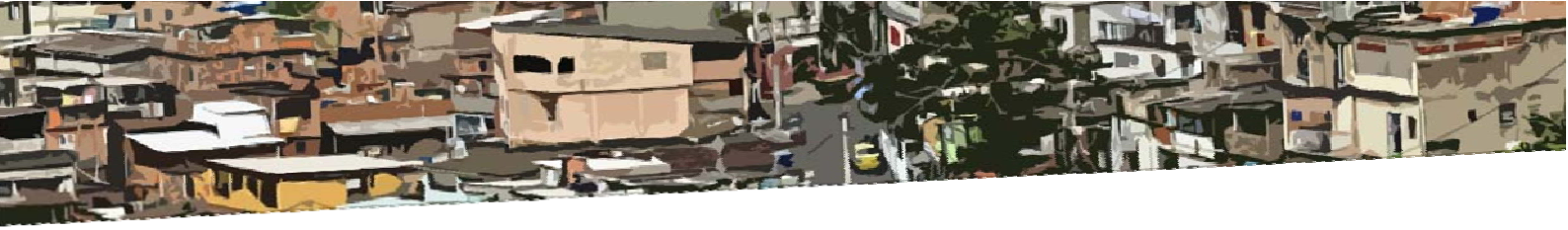

Després d'haver vist el vídeo s'intentarà induir a una reflexió. Aquesta començarà per part del professor/a, ja que plantejarà certes preguntes sobre el vídeo. Per tal de respondre les preguntes, la classe es dividirà en grups de 4 persones i entre ells buscaran resposta a les preguntes:

- Què és el que més destacaríeu del vídeo?
- Hi ha algun aspecte del vídeo amb el qual no estàs d'acord o no t'agrada?
- Les persones que actualment són pobres han sigut sempre pobres?
- Creieu que si hi ha països rics, és perquè hi ha països pobres? Hi ha algun moment del vídeo que et fa pensar això?
- Doneu exemples de coses que fem que potser estan afectant el desenvolupament d'altres.

Una vegada tots els grups hi hagin respost les preguntes es comentarà en veu alta, generant així un debat sobre el tema.

Activitat 2: *Introducció ODS*

Temes que tracta: Objectius de
Desenvolupament **Sostenible Temps**
estimat: 50 mn.

Tipus d'activitat: Participatiu i en grups
de treball col·laboratiu

Resum: En aquesta sessió es començarà amb un vídeo introductori (Són els apa- ratados A i B que donen joc per saber què són els ODS i la seva importància). Després es desenvolupen els apartats C i D en grups de treball col·laboratiu que els permetrà descobrir un compromís social.

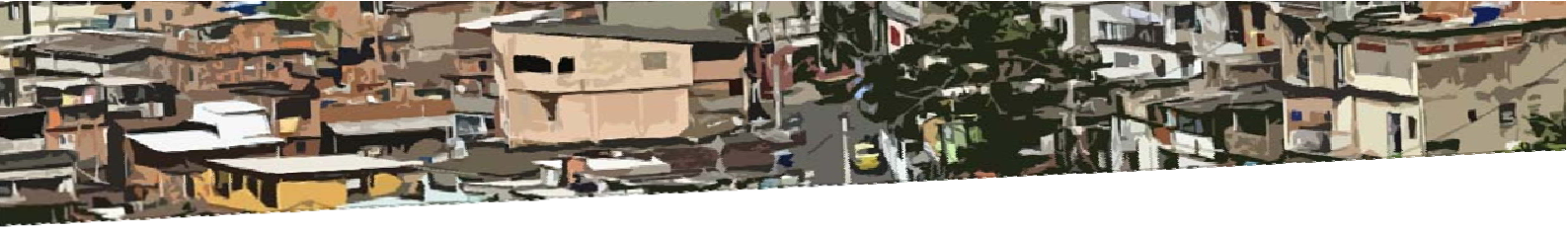
Objectius:

Que l'alumne s'assabenti i personalitzi aquest tema dels ODS.
Que caigui en el compte de la seva importància i interès per a nosaltres.
Que com a grup sàpiga descobrir alguna situació del nostre entorn i sigui capaç de buscar-li una solució

Material:

pissarra
Projector i vídeo
Fulles Din 4
Connexió a Sallenet
Lector de pdf (el mòbil)

Instruccions:

A.-Presentació del tema: Els ODS. (15')

0- S'escriu a la pissarra: "ODS"

Es planteja el següent: Què signifiquen aquestes tres lletres "ODS" (Dóna peu a crear certa expectativa si no es confirma cap de les respostes)

1- Ens assabentem què són els ODS:

Veiem el vídeo: "Number in Action" (1'20")

https://www.youtube.com/watch?v=Mdm49_rUMgo

Així m'assabento: El nom. Quants són i Qui l'organitzen

2- Analitzo els 17 ODS

Per recordar-les i saber quines són: Llegeixo el següent pdf:

<http://www.pactomundial.org/wp-content/uploads/2016/09/Los-ODS.pdf>

I trio TRES ODS que valoro com a molt urgents de millorar.

Prenc nota i detecto una necessitat o identifico una situació del meu entorn més proper i que tingui relació amb algun dels 17 ODS. I la escric

B.-Personalització dels ODS. (10')

3.-Un pas més per valorar la importància dels ODS Veiem el vídeo:

Versió llarga de 6':

<https://es.coursera.org/learn/acuerdosglobales/lecture/LwTSH/agenda-2030>

Versió curta de 2': https://www.youtube.com/wnj0WvS_i8

(Està en anglès i subtitulat en espanyol)

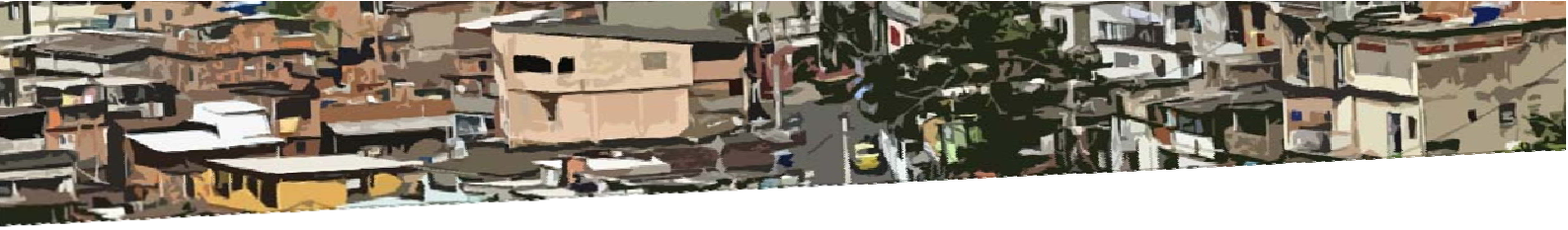
I després escric i contesto:

Què tenen a veure els ODS amb mi?

I què tenen a veure els ODS amb nosaltres?

Pujo a Sallenet aquestes dues reflexions

C.- Treball col·laboratiu. Interiorització. (12')

4.- Treball Col·laboratiu

Cada grup realitza la següent dinàmica:

- **Consensuem en el grup "L'ODS més urgents"** a partir dels seleccionats a nivell particular.
- **Realitzem** un cartell en un full A4 amb el núm de l'ODS, el text de l'ODS i el dibuix / esquema corresponent
- **Ens treiem una foto** del grup amb el cartell realitzat. I vam penjar la foto a Sallenet (en l'activitat corresponent)

D.- Compromís social

5.- Estem obligats a fer passos per aconseguir el compliment d'aquests ODS, tant a nivell individual com col·lectiu

Partim de la "necessitat detectada o de la situació identificar en el meu entorn més proper i relacionada amb un dels ODS" que he escrit abans

- **Les posem en comú i el secretari còpia totes aquestes propostes**
- **Seleccionem UNA que vegem possible de realitzar**
- **Concretem les tasques a realitzar per fer alguna cosa a favor d'aquesta necessitat**

... i ara, què? ho intentem?

E.- I per acabar (si sobra temps o com a opció D2 alternativa)

6.- "Em poso les piles":

Veig el vídeo de "TELL EVERYBODY - the global goals campaign" (5')

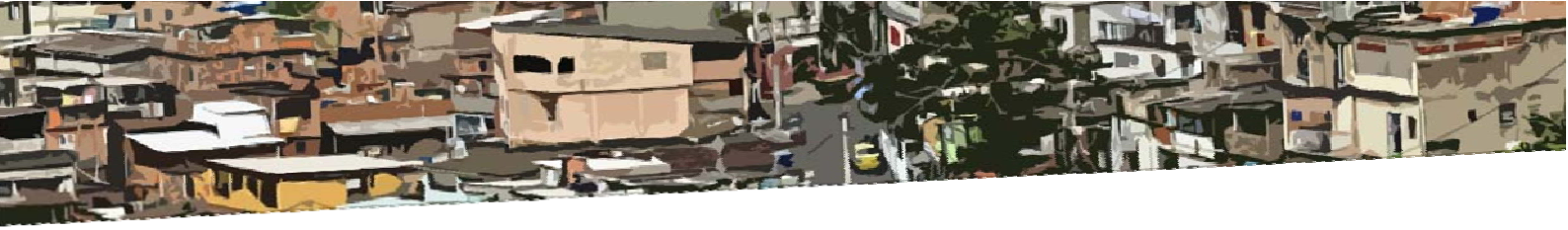
<https://www.youtube.com/watch?v=iDhP41MGVCM>

- Els "protas" són joves que es mouen. Doncs jo faré el mateix.
- **Fem una foto del grup amb l'anagrama ODS** tal que, serveixi per a un anunci gràfic.

Després se li afegeix també una frase "eslògan"

- **Pujo aquesta foto-anunci a Sallenet** (en l'activitat corresponent).

- Perquè la avaluï el professor
- I també pujo la foto-anunci a la meva instagram per donar a conèixer (tell everybody) l'existència dels ODS entre els meus seguidor

F.- I per acabar (si sobra temps o com a opció D3 alternativa)

7.- Compromís personal

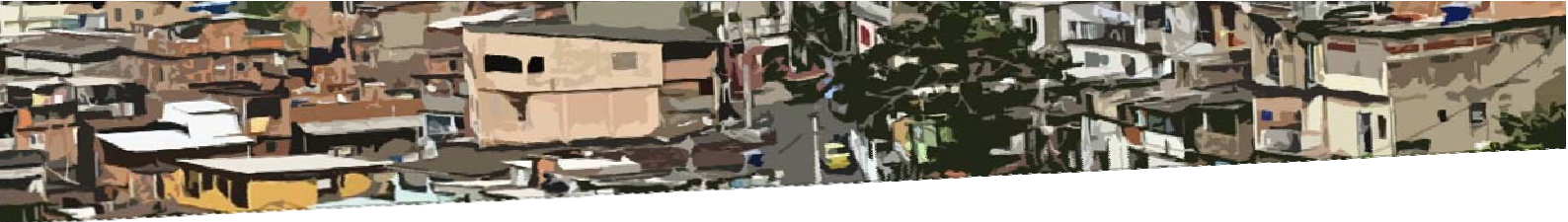
Vaig a seleccionar UN compromís d'aquests pensant que sóc "presumpte implicat":

Em comprometo a "no desaprofitar el menjar de cada dia".

- **Estic en contra** de la cultura del "usar i llençar".
- **Vaig a evitar** "comprar compulsivament". Abans de comprar em pregunto si
- **No vaig a** "acumular coses", ja que no és sinònim de felicitat.
- **No vull** "Consumir indiscriminadament recursos energètics (ex. Llum o aigua)". Vaig a tenir en compte les conseqüències.
- **Vull** "Allargar la vida dels meus útils pedagògics (llibres, folis, bolis ...)"
- **Vull** "Aplicar les quatre erres: reduir, reciclar, reutilitzar i redistribuir"

... i ara, que

Activitat 3: Amb quant som capaços de viure?

Temes que tracta: Fi de la pobresa

Temps estimat: 55 min

Tipus d'activitat: Role-playing

Resum: Partint d'una reflexió prèvia per conscienciar sobre el tema, es tracta que els alumnes en grups (famílies) calculin les seves despeses de la millor manera possible usant els diners de què disposen. De l'experiència sortirà una presa de consciència de les veritables necessitats bàsiques que necessitem per viure i del que anomenem pobresa extrema.

Objectivos:

Prendre consciència del que és la pobresa

Posar-se en la situació de persones que viuen amb mancances de tot tipus Treballar en equip

Material:

Imatges d'anuncis i notícies de diaris actuals, set sobres amb les instruccions, ordinador per grup amb accés a internet per recerca d'informació o ús de mòbils

Instruccions:

- 1.- Comencem la sessió a partir d'una reflexió a través del visionat de diferents imatges d'anuncis i notícies de diaris (anunci d'un nou mòbil, notícia de desnonaments, anunci de vacances idíl·liques, notícia de pensions). (10 min)

Quins productes ens intenten vendre?

Quines coses són necessàries per viure?

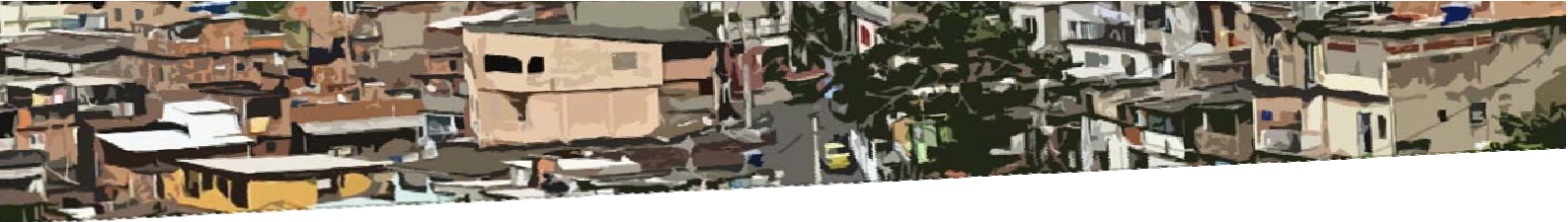
Tenim prou d'allò que realment necessitem? Però, quines notícies ens acompanyen cada dia?

Coneixeu persones que no tinguin prou per viure?

Què sabeu de la pobresa?

Per acabar, quina vida ens conviden a tenir? Quina vida tenim?

- 2.- Després de la motivació, dividirem l'alumnat en set grups que representin set famílies. Les Famílies 1 i 2 tindrà sis i cinc integrants respectivament, i les Famílies 3 a 7 tindran tres o quatre integrants (depenent del nombre d'alumnes). En aquesta activitat, els alumnes han de satisfer les seves necessitats bàsiques (calcular les seves despeses) de la millor manera possible fent servir els recursos (diners) de què disposen. En el món real, les famílies són diferents i els seus recursos també. (25 min)

(Veure annex) Explicarem als alumnes que ara formen part d'un grup que representa una família (composta per persones adultes i nens) que ha de cobrir les seves necessitats bàsiques per sobreviure. Els comentarem que les necessitats bàsiques necessàries per al benestar de cada membre familiar són aliment, roba, habitatge, aigua i educació. Lliurarem els sobres amb les fitxes de treball i col·loquitzarem l'activitat de rol-playing.

- 3.- Posem en comú l'experiència viscuda (5x3 = 15 min):

Que cada família expliqui com han aconseguit cobrir les seves necessitats bàsiques i si han pogut estalviar alguna cosa.

Si alguna de les famílies no va ser capaç de cobrir les seves necessitats bàsiques, preguntar-le als seus integrants el perquè.

Preguntar fins a quin punt (de mínims, de confort) han vist cobertes les seves necessitats i què passaria si sorgís alguna despesa extra (alguns tan obligatoris com medicaments per a un fill malalt).

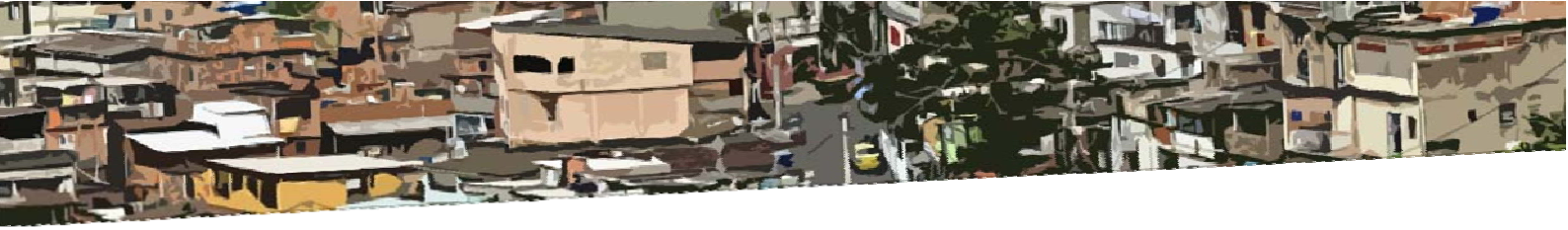
- 4.- Tanquem la dinàmica presentant les següents notícies del 25 d'abril de 2017

<http://www.elmundo.es/sociedad/2017/04/25/58ff14f1468aeb125b8b4616.html>

https://elpais.com/economia/2017/04/25/actualidad/1493110323_613931.html.

Cal comentar que a Espanya, el llindar de risc de pobresa està fixat en escassos 1500 euros al mes per llars formades per 2 adults i 2 nens. I comentar també la nova situació que comença a aparèixer de persones amb feina que viuen per sota del llindar de la pobresa. (5 min)

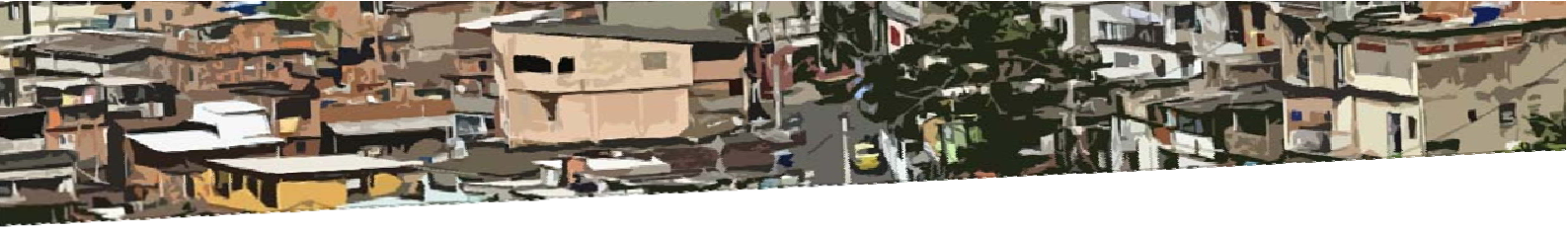

Acabar l'leigint: A nivell global, es denomina pobresa extrema a aquelles persones que viuen amb menys de 1,25 dòlars (aprox 1 euro) al dia. Mentre el llindar de pobresa internacional (que el 2013 afectava 767 milions de persones) està fixat en 1,90 dòlars diaris. El principal repte dels objectius de desenvolupament Sostenible 1: Fi de la Pobresa és acabar amb la seva versió extrema, és a dir, que ningú en el món visqui amb menys de 1,25 dòlars al dia en 2030, i reduir a la meitat l' me- ens a la meitat la proporció d'homes, dones i nens de totes les edats que viuen en la pobresa en totes les seves dimensions.

Opció: veure el següent vídeo que explica el ODS1

<https://www.youtube.com/watch?v=N1tKwFC0OK8>

Activitat 4: **ODS 2 Projecte CLIMA, per millorar les condicions de vida.**

Temes que tracta: Fam zero. Posar fi a la fam, aconseguir la seguretat alimentària i la millora de la nutrició i promoure l'agricultura sostenible

Temps estimat: 50 mn

Tipus d'activitat: Visualització vídeo i reflexió sobre les qüestions.

Resum:

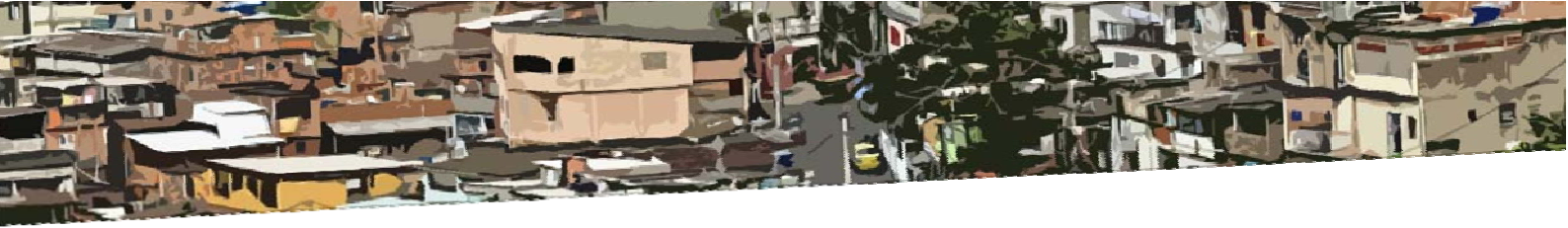
- Fins a 1970 Àfrica tenia Sobirania Alimentària. Ara ha de importar el 25% dels aliments que consumeix, mentre que grans empreses estrangeres exhaureixen les seves terres.
- Empreses estrangeres s'han apropiat de 50 milions d'hectàrees de terra en països del Sud, una gran majoria a l'Àfrica. Això equival a la meitat de totes les terres de la Comunitat Europea.
- En 15 anys pot esgotar la pesca a l'Àfrica. Les grans flotes pesqueres són les causants del desastre. La Unió Europea és la tercera potència pesquera mundial amb una flota de més de 86.000 vaixells.

Espanya posseeix el 67% de la flota europea que pesca en aigües extracomunitàries.

Objectius:

- Ajudar a comprendre la importància que té l'agricultura per al desenvolupament familiar i col·lectiu.
- Conèixer els principals impulsors i causes de la fam a nivell individual, local, nacional i mundial.
- Conèixer els principis de l'agricultura sostenible i comprendre la necessitat de comptar amb drets legals per posseir terres i béns com a condició per fomentar-la.
- Comprendre la necessitat d'una agricultura sostenible per combatre la fam i la malnutrició a nivell mundial i coneix altres estratègies per combatre la fam, la malnutrició i les dietes deficientes.

Material:

Pissarra i guixos.

Projector i portàtil amb connexió a internet (vídeo).

Annex I o accés per llegir a la web l'article de Mundo Negro.

Instruccions:

En un primer moment es veu el vídeo (3 mn.) Que ens resumeix quina és la situació al continent africà **i com es perd la sobirania alimentària**

<https://goo.gl/AM2sNb>

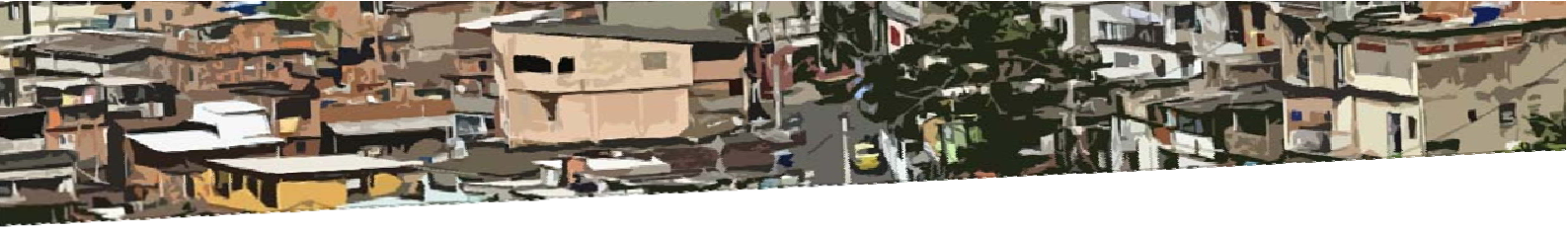
A continuació es contesten en grups cooperatius aquestes qüestions sobre el vídeo i es posen en comú:

1. Què és la Sobirania Alimentària?
2. Quins creus que són les causes que Àfrica hagi de importar menjar?

3. Anomena alguns aspectes que es requereixen per aconseguir la sobirania alimentària.

Existeixen alternatives per aconseguir la Sobirania Alimentària.

Projecte CLIMA, una aposta agrícola amb sentit

CLIMA - Centre lasalià d'Iniciació als Oficis Agrícoles de Beregadugú (Burkina Faso).

L'extensió de l'acaparament de terres, més l'escàs rèdit que genera la agricultura, està provocant que el camp burkinès es buidi. Per fer front a aquest fenomen, els Germans de La Salle a Burkina Faso han posat en marxa un **projecte que pre**

África

CLIMA - Centro Lasaliano de Iniciación de los Oficis para la Agricultura.
Se inició en 2003.
Cada año ingresan en el centro 24 familias, permaneciendo 2 años.
En total se han beneficiado 1.330 personas desde su creación.

Promueve a la mujer como protagonista de desarrollo, pone a disposición de la región a profesionales de la agricultura, sirve de polo de excelencia para la formación agrícola en Burkina Faso.

Burkina Faso

Centro de Formación CLIMA — Centro Lasaliano de Iniciación de los Oficis para la Agricultura — en Beregadugu.

Capacitación agrícola y desarrollo integral a las familias campesinas de la región.

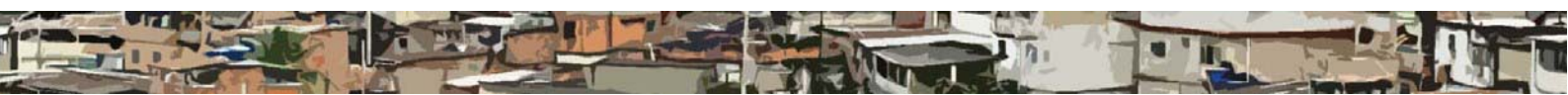
Els mateixos grups cooperatius llegeixen l'article del Germà Josean Villalabeitia publicat a la revista Mundo Negro.

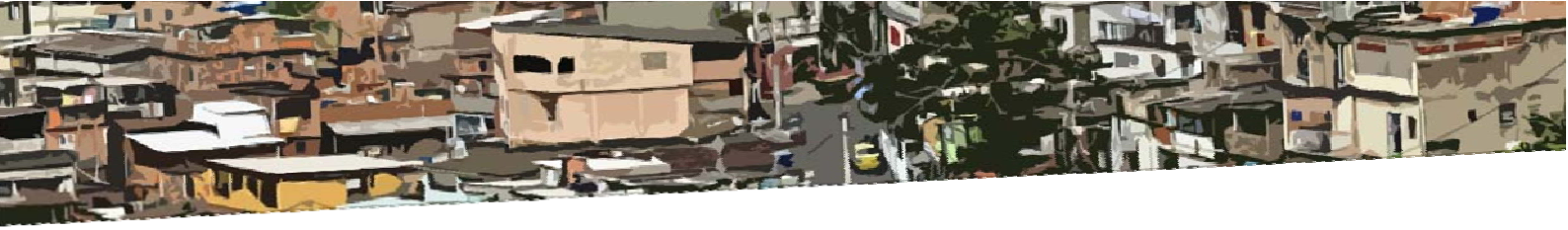
A continuació es debat a la classe al voltant de les següents qüestions:

- 1.- Quines són les principals dificultats que té CLIMA per desenvolupar la seva activitat?
- 2.- Quines són les causes que els joves no vulguin treballar en la producció agrícola?
- 3.- Quines situacions imprevistes es poden trobar els agricultors per no assolir els seus objectius?
- 4.- Pot renunciar-se a l'alimentació? Què és necessari per assolir un bon desenvolupament humà que impedeixi la fam al món?
- 5.- Quines conseqüències ha tingut en termes de Sobirania Alimentària a la implantació dels monocultius? ¿I en termes mediambientals?

Conclusió de la sessió 3 '

En aquest apartat es comentarà amb els alumnes què tal s'han trobat, a més de donar-los la possibilitat d'expressar si coneixien què és la Sobirania Alimentària.

ORACIONS

Oració 1: *FELIÇOS*

Temps estimat: 20 mn.

Tipus d'activitat: Reflexió al voltant d'un vídeo, l'evangelí i l'acció de gràcies eflección alrededor de un vídeo, el evangelio y la acción de gracias.

Ambientació: Es pot fer l'oració a classe oa la capella. És millor que estiguin en un cercle amb un mapa gran del món i el cartell de la campanya al centre

Material: Adhesius petites de colors, mapamundi gran, cartell de la campanya, projector i ordinador per veure el vídeo.

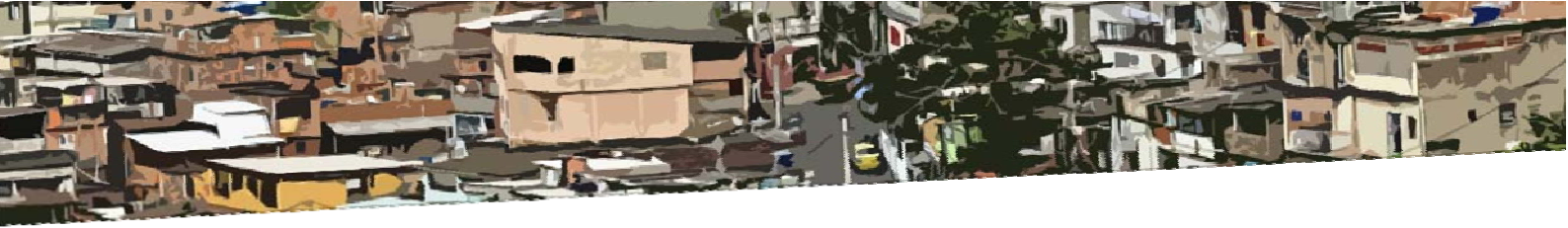
Instruccions:

1.- Es llegeix l'evangelí Mateu 5, 1-12: En veure la multitud, va pujar a la muntanya. Va seure i se li van acostar els deixebles. Va prendre la paraula i els va instruir en aquests termes:

Feliços els pobres de cor, perquè el Regne de Déu els pertany. Feliços els afligits, perquè seran consolats. Feliços els desposseïts: ells posseiran la terra. Feliços els qui tenen fam i set de justícia, perquè seran sadollats. Feliços els compassius, perquè seran tractats amb misericòrdia.

Feliços els nets de cor, perquè veuran Déu. Feliços els qui treballen per la pau, perquè es diran fills de Déu. Feliços els perseguits per causa del bé, perquè el Regne de Déu els pertany. Feliços vosaltres quan us insultaran, us perseguiran i us calumniïn de tot per la meva causa. Estigueu alegres i contents doncs la vostra paga al cel és abundant.

2.- Veiem el vídeo “Felices de Quiero Ver”

<https://www.youtube.com/watch?v=9nO0xZ5Ky7s>

3.- L'alumne que ho desitgi posa un adhesiu al país que vulgui del mapamundi i dóna gràcies per un fet positiu.

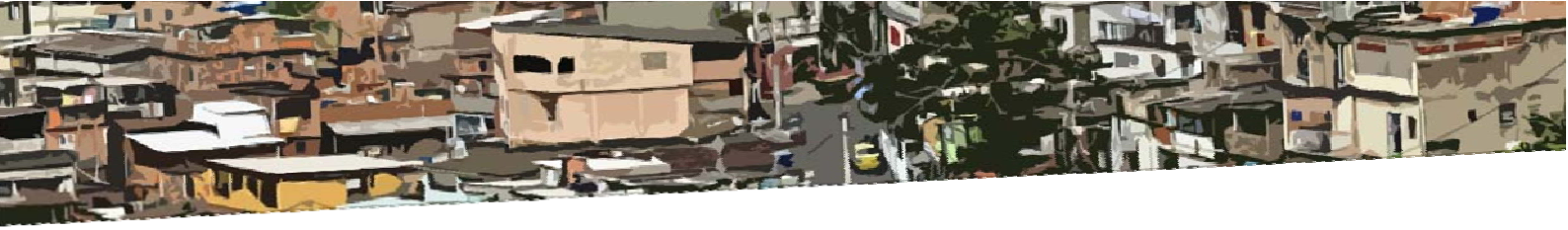
4.- Preguem tots junts amb l'oració *Ànim*.

Ànim!

Ànim als desanimats! Valor als espantats Resistència als zarandea- 2. Amor als desabrazados. Pacència als urgits. Abraçada als desolació 2. Coratge, davant de tanta tempesta sense sostre, davant tant misteri, davant la vida problemàtica i la mort, prematura sempre, però de vegades més.

Alegria als entristits. Amistat als abandonats. Llibertat als encarar condemnats. Sanació als entumits. Comunió, davant de tanta filat hostil, tant pont caigut i tant silenci feridor, davant tant desencontre clara gual en memòria i comporta. En el món tindreu tribulació, però ànim, jo he vençut el món

Oració 2: LLAVORS D'ESPERANÇA

Temps estimat: 20 mn.

Tipus d'activitat: Reflexió al voltant d'un vídeo, l'evangeli i l'acció de gràcies.

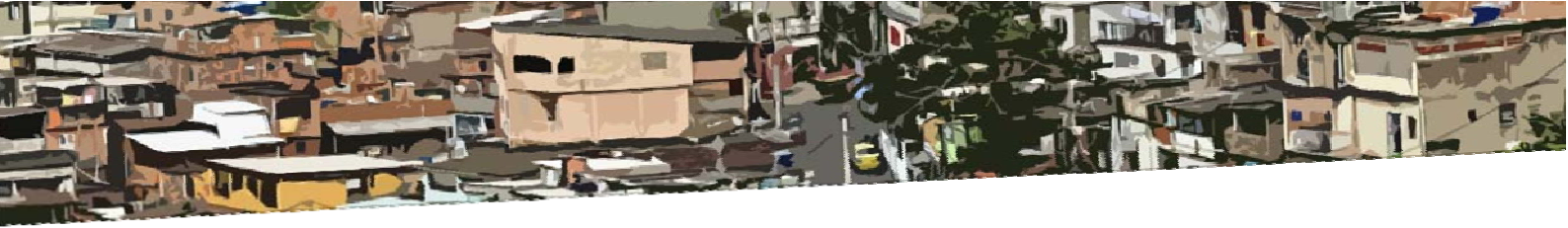
Ambientació: Es pot fer l'oració a classe oa la capella. És millor que esti- guin en un cercle amb un mapa gran del món i el cartell de la campanya al centre.

Material: Llavors, mapamundi gran, cartell de la campanya, projector i ordinador per veure el vídeo.

Instruccions:

- 1.- Es llegeix l'evangeli Marc 10, 35-45: Se li van acostar els fills de Zebedeu, Santi- tiago i Joan, i li van dir: Mestre, volem que ens concedeixis el que et va- rem a demanar. Els va preguntar: -Què voleu [de mi]? Li van respondre: - Concedeix- nos seure al teu glòria un a la teva dreta i l'altre a la teva esquerra. Jesús digué: - No sabeu què demaneu. Sou capaços de beure la copa que jo he de beure o bautizaros amb el baptisme que jo vaig a rebre? Ells van respondre: - Podem. Jesús els digué: -La copa que jo he de beure també la beureu vosaltres, el baptisme que jo vaig a rebre també el rebreu vosaltres; però sen- taros a la meva dreta i a la meva esquerra no em toca a mi concedir-lo, sinó que és per als que està reservat. Quan els altres ho van sentir, es van enfadar amb Jaume i Joan. Però Jesús els va cridar i els va dir: -Sabeu que entre els pagans els qui figuren per governants tenen sotmesos als súbdits i els poderosos imposen la seva autoritat. No serà així entre vosaltres; més aviat, qui entre vosaltres cinc-era arribar a ser gran que es faci el vostre servidor, i qui vulgui ser el primer que es faci l'esclau de tots. Doncs aquest Home no va venir a ser servit, sinó a servir ia donar la seva vida com a rescate per tothom.

2.- Veiem el vídeo “Doy Testimonio de Quiero Ver”

https://www.youtube.com/watch?v=oupSJj_Elro

3.- L'alumne que ho desitgi posa una llavor al país que vulgui del mapamundi i expressa un compromís personal que ajudi a construir un món major.

4.- Preguem tots junts amb l'oració *Llavors d'esperança*.

Ajudeu-me Jesús a respirar l'aire de la justícia, la
llibertat i la veritat L'aire de la pau, el lliurament i la
solidaritat,
L'aire de la tolerància, la generositat i la fraternitat.
Tu que encoratges la vida a tot el món,
Ajudeu-me a enfortir el meu compromís pels més
empobrits, El que està marcit i feble,
El que llangueix i mor de tristesa, El que està erm
I el que licita per viure,
El que comença a florir, el que dóna fruits de vida, I
les llavors d'esperança.

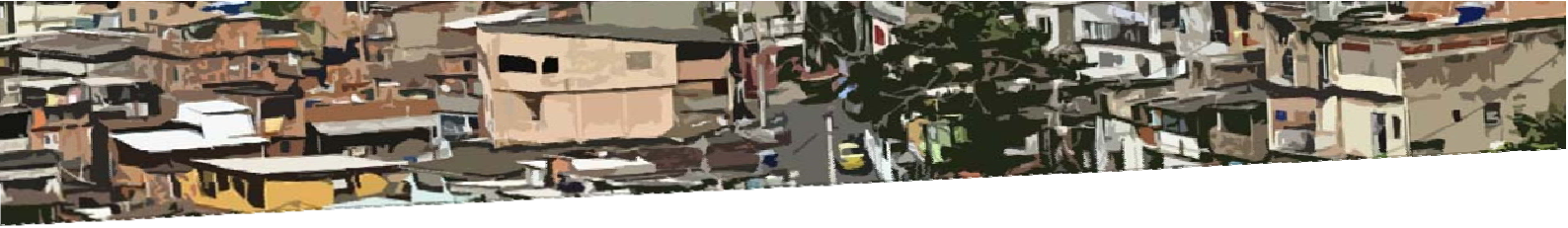

Annexos (material a utilitzar amb l'alumnat):

Annexo I

Annex II

FITXA DE TREBALL 1 (família de 6 membres) x1
FITXA DE TREBALL 2 (família de 5 membres) x1
FITXA DE TREBALL 3 (família de 3/4 membres) x3
FITXA DE TREBALL 4 (família de 3/4 membres) x2
FITXA DE TREBALL 1

El vostre grup és una família de 6 membres (pare, mare, avi i tres fills). Viviu en una casa al-quilada no molt gran. Un dels adults de la família té una feina fixa a jornada completa, l'altre realitza treballs esporàdics i poc remunerats i l'avi rep una petita pensió; de manera que aconseguiríu ajuntar una quantitat al mes al voltant de 2500 euros. Amb aquests diners heu de cobrir totes les necessitats al llarg de les quatre setmanes que componen un mes.

Recordem que les Necessitats Bàsiques són les següents i la vostra família ha d'intentar satisfer-les per complet:

Aliment: accés als quatre grups bàsics d'aliments
Roba: accés a una peça nova al mes per persona

Habitatge: accés a un habitatge amb llum / calefacció / gas butà

Aigua: accés a aigua potable

Educació: accés a material escolar

Per ajudar-vos amb el tema de l'alimentació, cadascuna de les persones que integra la família necessita diària o setmanalment per a la seva nutrició, els següents aliments:

Pasta / llegums: 70 gr. persona / dia

Verdures: 200 gr. persona / dia

Carn / peix: ½ Kg. persona / setmana

Ous: 2 persones / setmana

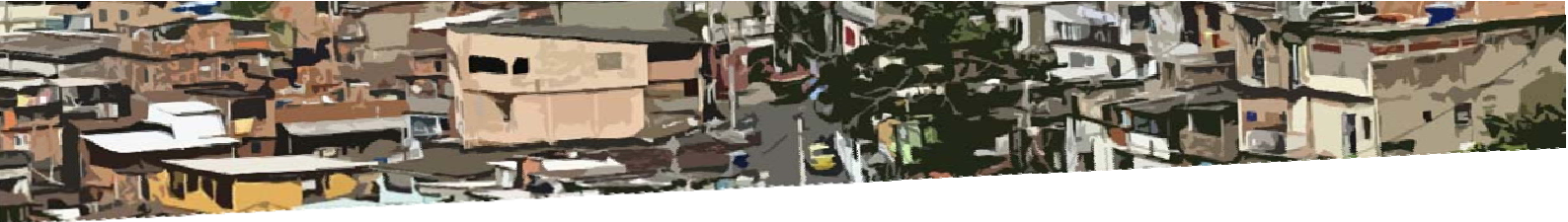
Fruïtes: Una peça persona / dia

Llet i derivats: Una tassa (¼ l.) + Iogurt / porció de formatge persona / dia

Condiments per cuina: 1 euro / dia

Tots els membres: Heu calcular el que es necessita per menjar al llarg del mes, les despeses de la casa i reservar una petita quantitat per a roba i educació. Amb el que us sobre, estalviar per si calgués utilitzar-més endavant.

FITXA DE TREBALL 2

El vostre grup és una família de 5 membres (pare, mare, àvia i dos fills). Viviu en una casa llogada no molt gran. Un dels adults de la família té una feina fixa a jornada parcial, l'altre té cura de la casa i l'àvia rep la pensió mínima de viduïtat; de manera que aconseguíu ajuntar una petita quantitat al mes al voltant de 1500 euros. Amb aquests diners heu de cobrir totes les necessitats al llarg de les quatre setmanes que componen un mes.

Recordem que les Necessitats Bàsiques són les següents i la vostra família ha d'intentar satisfer-les per complet:

Aliment: accés als quatre grups bàsics d'aliments

Roba: accés a una peça nova al mes per persona

Habitatge: accés a un habitatge amb llum / calefacció / gas butà

Aigua: accés a aigua potable

Educació: accés a material escolar

Per ajudar-vos amb el tema de l'alimentació, cadascuna de les persones que integra la família necessita diària o setmanalment per a la seva nutrició, els següents aliments:

Pasta / llegums: 70 gr. persona / dia

Verdures: 200 gr. persona / dia

Carn / peix: ½ Kg. persona / setmana

Ous: 2 persones / setmana

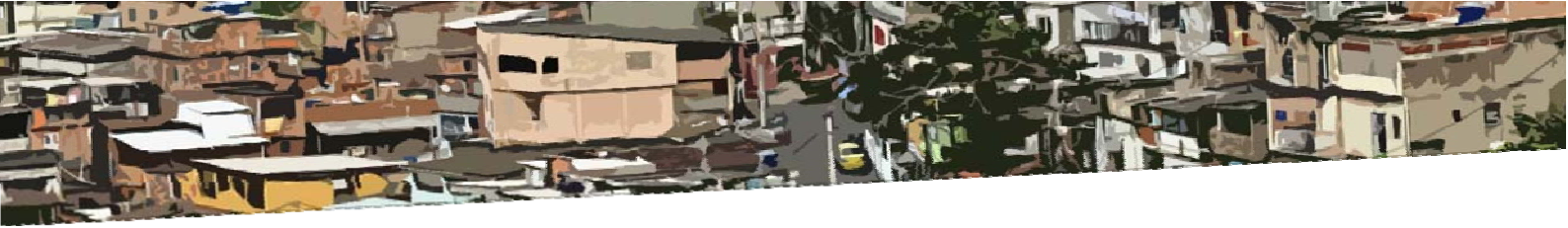
Fruïtes: Una peça persona / dia

Llet i derivats: Una tassa (¼ l.) + Iogurt / porció de formatge persona / dia

Condiments per cuina: 1 euro / dia tots membres

Heu calcular el que es necessita per menjar al llarg del mes, les despeses de la casa i reservar una petita quantitat per a roba i educació. Amb el que us sobre, estalviar per si calgués utilitzar-més endavant.

FITXA DE TREBALL PER AL GRUP 3

El vostre grup és una família de 3/4 membres (pare, mare i un fill). Viviu en una casa llogada no molt gran. Un dels adults de la família té una feina fixa a jornada parcial i l'altre es troba en recerca de feina, de manera que aconseguiríu ajuntar una petita quantitat al mes al voltant de 1150/1500 euros. Amb aquests diners heu de cobrir totes les necessitats al llarg de les quatre setmanes que componen un mes.

Recordem que les Necessitats Bàsiques són les següents i la vostra família ha d'intentar satisfer-les del tot:

Aliment: accés als quatre grups bàsics d'aliments

Roba: accés a una peça nova al mes per persona

Habitatge: accés a un habitatge amb llum / calefacció / gas butà

Aigua: accés a aigua potable

Educació: accés a material escolar

Per ajudar-vos amb el tema de l'alimentació, cadascuna de les persones que integra la família necessita diària o setmanalment per a la seva nutrició, els següents aliments:

Pasta / llegums: 70 gr. persona / dia

Verdures: 200 gr. persona / dia

Carn / peix: ½ Kg. Persona / setmana

Ous: 2 persones / setmana

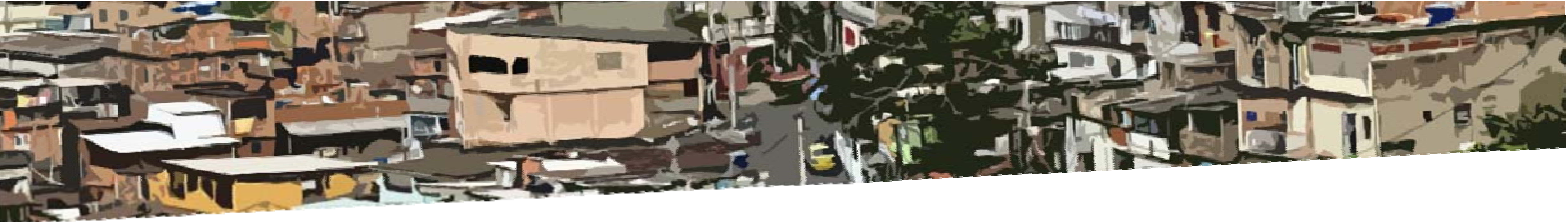
Fruïtes: Una peça persona / dia

Llet i derivats: Una tassa (¼ l.) + Iogurt / porció de formatge persona / dia

Condiments per cuina: 1 euro / dia tots membres

Heu calcular el que es necessita per menjar al llarg del mes, les despeses de la casa i reservar una petita quantitat per a roba i educació. Amb el que us sobre, estalviar per si calgués utilitzar-més endavant.

FITXA DE TREBALL PER AL GRUP 4

El vostre grup és una família de 3/4 membres (pare, mare i dos fills). Viviu en una casa llogat dóna no molt gran. Un dels adults de la família té una feina fixa a jornada parcial i l'altre realitza treballs esporàdics i poc remunerats, de manera que aconseguiríu ajuntar una petita quantitat al mes al voltant de 1500/2000 euros. Amb aquests diners heu de cobrir totes les necessitats al llarg de les quatre setmanes que componen un mes.

Recordem que les Necessitats Bàsiques són les següents i la vostra família ha d'intentar satisfer-les del tot:

Aliment: accés als quatre grups bàsics d'aliments Roba:

accés a una peça nova al mes per persona

Habitatge: accés a un habitatge amb llum / calefacció /

gas butà Aigua: accés a aigua potable

Educació: accés a material escolar

Per ajudar-vos amb el tema de l'alimentació, cadascuna de les persones que integra la família ne- ta diària o setmanalment per a la seva nutrició, els següents aliments:

Pasta / llegums: 70 gr. persona / dia

Verdures: 200 gr. persona / dia

Carn / peix: ½ Kg. persona / setmana

Ous: 2 persones / setmana

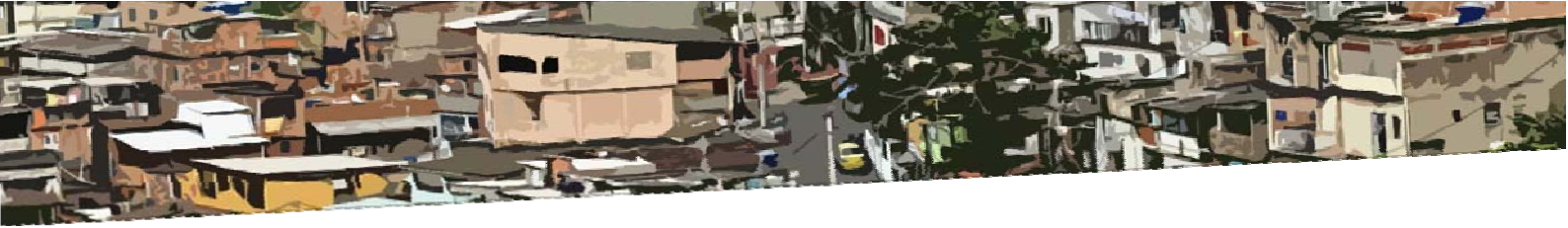
Fruïtes: Una peça persona / dia

Llet i derivats: Una tassa (¼ l.) + Iogurt / porció de formatge persona / dia

Condiments per cuina: 1 euro / dia tots membres

Heu de calcular el que es necessita per menjar al llarg del mes, les despeses de la casa i reservar una petita quantitat per a roba i educació. Amb el que us sobre, estalviar per si calgués utilitzar-més endavant.

ANNEX III. Projecte CLIMA, una aposta agrícola amb sentit

Per: [Josean Villalabeitia](#) - 09/02/2018 – Revista Mundo Negro

<http://mundonegro.es/proyecto-clima-una-apuesta-agricola-sentido/>

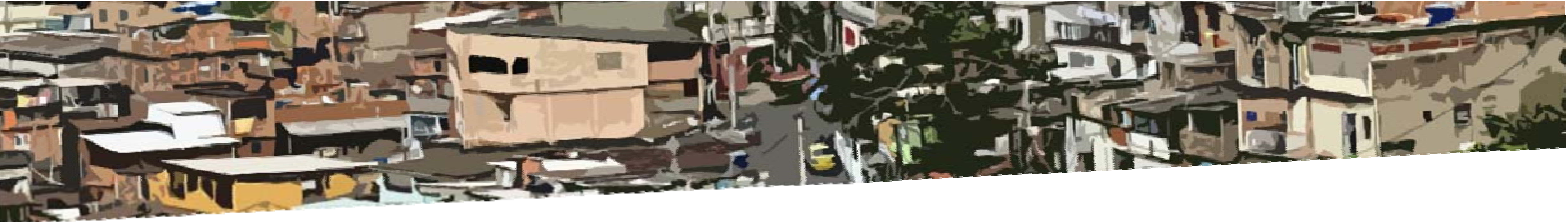
CLIMA - Centre lasal·lià d'Iniciació als Oficis Agrícoles de Beregadugú (Burkina Faso).

L'extensió de l'acapament de terres, més l'escàs rèdit que genera l'agricultura, està provocant que el camp burkinès es buidi. Per fer front a aquest fenomen, els Germans de La Salle a Burkina Faso han posat en marxa un projecte que pretén fer atractiu el sector primari al país.

Lo més cridaner de tot el que ha passat en els últims temps en el Centre lasal·lià d'Iniciació als Oficis Agrícoles (CLIMA, per les seves sigles en francès), de Beregadugú (Burkina Faso), ha estat la visita del ministre de recursos Animals i pesquers, Sommanogo Koutou, amb el seu variat séqui- to d'autoritats. L'aparició de la notícia a la televisió estatal i en diversos diaris de la regió han permès al CLIMA gaudir de certa rellevància pública que aquest centre de formació, perdut en un racó de la sabana burkinesa, tot just coneix.

No obstant això, el que sí impressiona és la història del naixement del centre, que relata amb simpatia seu actual director, el germà Abel Dembele, un entusiasta enginyer agrícola que ha viscut molt de prop el desenvolupament del CLIMA, des de la seva concepció, fa ara uns 15 anys: «els Germans de la Salle volíem comprometre'ns en l'educació dels pobres de la nostra terra, segons ens recomana el nostre carisma. Ho teníem molt difícil a les escoles, ja que l'Estat únicament sosté l'educació pública. Per això, ens plantegem que fora de les escoles també podíem servir els pobres mitjançant l'educació; i, entre els més pobres i deseparats del nostre país els agricultors ocupen un lloc destacat. A més, amb imaginació, de l'agricultura podríem captar recursos que en altres àmbits vèiem gairebé impossible obtenir ».

Diversos alumnes treballen en una de les plantacions del CLIMA. Foto: Javier Marmol / Mans Unides

A aquestes primeres dades s'afegien uns quants més, segons Dembele: «Després d'l discerniment prolongat, vam veure la transcendència de l'agricultura per a la nostra gent, en un Moment en què el món rural és Troba en declivi, Mentre els multinacionals intentin Fer-se amb terres de cultiu per a explotar-les d'acordar con los Seus interessos globals, que no Solen Tenir a veure amb els necessitats de la població local ». D'Altra banda, «La Salle havia animat fa anys en Toussiana un centre agrícola amb Molt bons Resultats. Fins i tot és podria dir que va morir d'Exit, en comprovar a els Agricultors què podien aconseguir explotant els Seves terres i negar-se a alquilárselas al centre per a les Pràctiques ». Per fi, «el Capítol General de 2000 va llançar a Tots els germans l crida apremian- et a recordar el Nostre compromís ineludible con los pobres i su educació. Així, vam Començar a imaginar què Després seria CLIMA ».

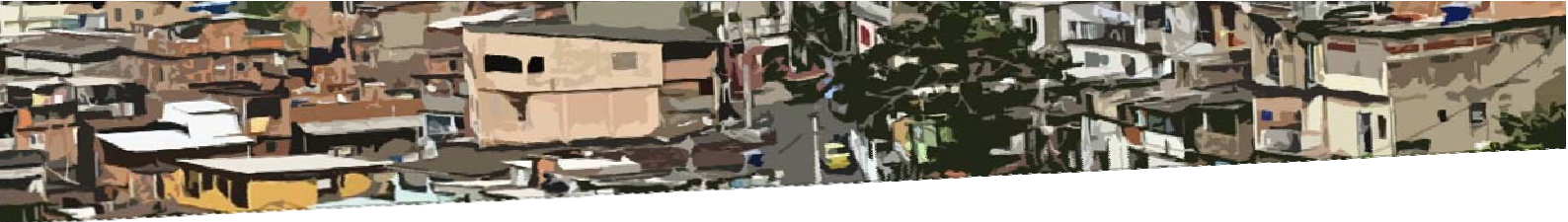
Una escola diferent

Es volia un centre de formació, però no una escola professional a l'ús. L'objectiu anaven a ser joves -casados o no- que, després de deixar l'escola, es afanaven per les tortuositats de l'agricultura i la ramaderia. Es tractava de donar una resposta apropiada a les dificultats i problemes que trobaven cada dia, i obrir-los camins a nous plantejaments que els permetessin obtenir millors resultats. Això exigia que estiguessin interns al Centre durant, almenys, una campanya agrícola. També havien de disposar de terra abundant per conrear i temps suficient per poder fer-ho.

En aquesta fase van localitzar una àmplia propietat de l'Estat burkinès que fins a la revolució de Sankara havia servit per a una explotació piscícola. La manca d'aigua, juntament amb l'augment de les despeses per procurar -bombes, canalització, combustible ... - van donar al trast amb el projecte, de manera que les seves terres van quedar abandonades. Encara apartat, semblava un bon lloc per als objectius que es pretenien, així que es van iniciar les gestions per fer-se amb el terreny. La propietat es trobava als afores de Beregadougou, al sud-oest de Burkina Faso, prop de la frontera ivoriana.

Tot porta el seu temps, i més en les Administracions africanes, però el navili va acabar per arribar a bon port, de manera que el terreny va passar a mans dels Germans de la Salle i van poder començar les obres. Concloïa l'any 2003 quan el projecte rep el seu nom: CLIMA que, com s'ha apuntat, res té a veure amb el significat de les seves sigles en castellà. A l'abril de 2007, amb tot a punt, o gairebé, va poder rebre als primers alumnes, amb els seus nens, per al primer curs, que finalitzaria en vigílies de Nadal del mateix any. Entremig, nou mesos d'intensa activitat agrícola a classe i en els camps

La porta de la llar d'infants on es té cura dels fills dels pares que estudien al centre. Fotografia: Josean Villalabeitia

A A cada alumne li esperava una caseta capaç d'acollir a una família de diversos membres, amb aigua, una latrina, energia elèctrica, cuina i hort. Com abundaven els nens petits, va caldre organitzar també una llar d'infants on, de passada, es cuidés una mica la seva alimentació, oferint al migdia un dinar que prepararien, per torns, les seves mares amb els productes i la supervisió del Centre. La llar d'infants comptaria amb una educadora per encarregar-se dels nens des de primera hora del matí fins a mitja tarda. Per als pares que tinguessin fills en edat escolar, cas rar donada la joventut dels estudiants del CLIMA, s'organitzava la seva assistència a l'escola del poble.

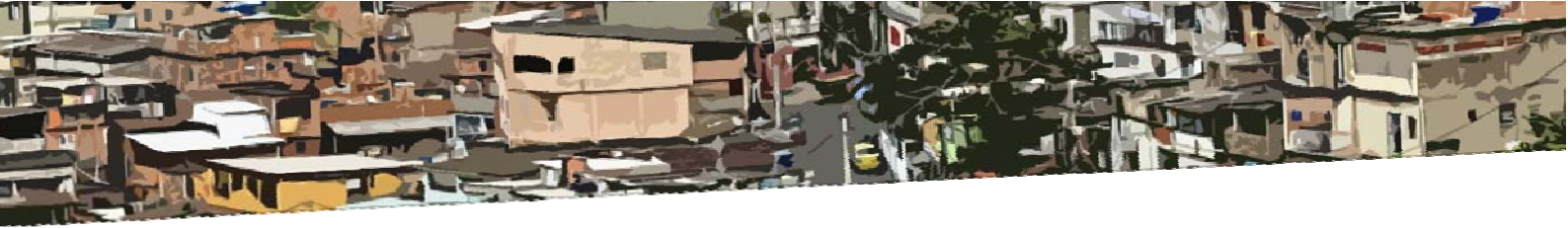
A l'estiu de 2017, quan vam visitar el Centre, els alumnes eren 17, entre solters i casats, i els alumnes de l'escola bressol sumaven 11. No hi havia nens més grans.

Alumnes d'avui i de demà

L'organització del treball en el CLIMA és molt senzilla. El Centre imparteix una formació intensiva molt concreta, en relació amb les explotacions agropecuàries més importants de la regió. En el doble mini agrícola, blat de moro i plàtans; al ramader, gallines i porcs. Alguns dies, pocs, tenen classes teòriques sobre agricultura; els altres, van al camp a treballar.

El Centre encarrega per parelles -un matrimoni o dos alumnes -solteros- la cura d'una finca de me- dia hectàrea, per al que aporta eines, llavors i altres productes necessaris; a més, és el CLIMA qui decideix el que cal plantar-hi. En aquest cultiu obligatori es practica el rebut a classe. La collita d'aquests horts, permanentment supervisats pels professors, quedarà en el CLIMA i constituirà l'aliment principal dels alumnes de l'any vinent, de la mateixa manera que els alumnes s'alimenten aquest curs del que van conrear els alumnes de l'any passat.

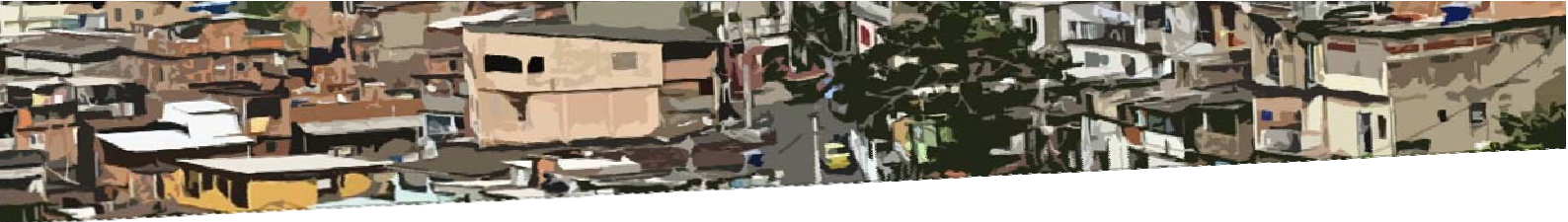
I després cadascú pot sol·licitar al Centre el terreny que desitgi per conrear, decidir què posa en ell i treballar per al seu propi profit. En els plantejaments del CLIMA es preveu que quan els alumnes abandonen el Centre, al final de la campanya, han de portar provisions per subsistir, almenys, fins a la collita següent. L'experiència indica que, sovint, depenent dels anys, poden fins i tot arribar a vendre una part d'aquesta collita pròpia. Els professors supervisen també aquests cultius personals, aconsellen, i presten ajudes concretes en forma de llavors i adobs que, en el moment de la collita, recuperaran en espècie.

Com a complement educatiu, al final de la tarda es donen cursos de puericultura, higiene i francès. El Centre té cura també, de manera particular, la formació cristiana dels interessats, a més d'assegurar una Eucaristia setmanal, temps per a la pregària i altres activitats relacionades amb l'evangelització. Dins de l'equip del Centre està un germà infermer que desenvolupa una activitat molt apreciada pels alumnes del CLIMA -especialment les mares amb els seus nens- i la població dels voltants.

Un complement molt interessant són les explotacions agropecuàries, pensades per a l'autosuficiència econòmica del Centre, encara que sense oblidar la seva benèfica influència en els alumnes més llançats. Així, el CLIMA ha muntat diverses explotacions, de manera més o menys industrial, de garrins, gallines ponedores, pintades així com una piscifactoria amb tilàpies i peixos gat africans. A més, en agricultura, han posat en marxa una plantació de sèsam i un ampli camp de fruiters - mangos, papaies, analitzar cardos- costat d'un gran platanar. Un transportista s'encarrega tots els dies de distribuir la producció -ous, carn i fruita-, sobretot a la veïna ciutat de Banfora. Com, de moment, la demanda és molt superior a l'oferta, la comercialització dels productes no presenta particulars dificultats.

La producció agrícola s'empra en la manutenció dels alumnes i les seves famílies. Les mares, per torns, elaboren el menjar dels més petits. Fotografia: Josean Villalabeitia

Els alumnes visiten aquestes explotacions, coneixen en elles noves tècniques agropecuàries - com el reg per degoteig o formes per incubar ous-, aprenen els secrets de l'èxit en cada especialitat, i algun fins s'anima a intentar-ho. Haurà de treballar alguns dies en l'explotació que li inter- aquesta per aprendre millor certes qüestions i practicar les tècniques costat dels operaris especialitzats, i després rebrà del Centre el material necessari per començar pel seu compte, encara que de moment no són massa els que aprofiten aquestes prometedores oportunitats.

D'altra banda, aquests últims anys el CLIMA ha començat una fructífera col·laboració amb les universitats burkineses especialitzades en agricultura i ramaderia. De fet, rep cada any a diversos universitaris que disposen de terres i granges per completar els seus estudis. Diversos d'ells s'han titulat ja amb treballs de final de grau basats en experiències desenvolupades en el Centre. Aquí tam- bé, en no poques ocasions, els responsables de CLIMA han de donar un cop de mà per orientar les experiències, suggerir noves pràctiques i ajudar a extreure conclusions apropiades.

Il·lusió i escepticisme

Sobre el paper del projecte CLIMA sembla impecable, i l'experiència de diversos antics alumnes que, després de passar per ell, s'han decidit a aplicar a les seves terres el que s'ha après, així ho testifica. Però la resposta dels joves agricultors als reclams del Centre ha de millorar. El confessa el germà Abel: «el CLIMA es mou per molts llocs per atreure alumnes. Es fa publicitat a través de les ràdios del país, a les parròquies i mitjançant impresos explicatius molt clars que arriben fins a l'últim racó de Burkina i països limítrofs. A més, els responsables ens desplacen a molts llocs, durant els tres mesos en què el Centre roman inactiu, per resoldre dubtes i acabar de convèncer els indecisos. Però la resposta en nombre d'inscripcions està, en general, per sota de les expectatives. De fet, gairebé mai hem omplert les 24 cases per a alumnes de què disposem. I això que parlem de nou mesos de formació, allotjament i manutenció completament gratuïts per a tota la família ».

I és que, quan els candidats s'assabenten que el Centre ofereix formació i poc més, perden gran part del seu interès. El que desitjarien és que el CLIMA aportés llavors, adobs, eines, finançament en bones condicions ... Tot i que el certificat que reben els alumnes no té validesa oficial, Abel Dembele argumenta que «els alumnes l'utilitzen per aconseguir treball en ministeris i institucions relacionades amb l'agricultura i el món rural. A més, sembla que la nostra humil certificació és bastant apreciada en aquests ambients, el que no deixa de sorprendre'ns ».

L'economia del CLIMA és molt fràgil; sobreviu al dia a dia, però es mostra incapaç de millorar les seves instal·lacions o d'afrontar sorpreses com inundacions o sequeres, dos enemics del camp que ataquen amb més freqüència del que seria desitjable i que el Centre ensenya a combatre amb eficàcia. L'ajuda d'oenagés amigues, com les de La -Salle o Mans Unides, resulta imprescindible per a la supervivència del projecte.

Per desgràcia, el món rural es buida, a Burkina i en tota Àfrica; i els pocs que resisteixen en els poblats tracten de fugir com sigui de les feines agrícoles. Malgrat tot, el CLIMA segueix apostant pels agricultors, donant-los formació i, amb ella, esperança i futur. En un món que, segons l'Organització de les Nacions Unides per a l'Agricultura i l'Alimentació, d'aquí al 2050 haurà d'augmentar en un 70 per cent la seva producció d'aliments per abastir com cal a la pobla- ció mundial, l'aposta del centre lasal·lià d'Iniciació als Oficis Agrícoles de Beregadugú, està, sens dubte, plena de sentit. Per més que els cridats a ser els seus protagonistes fonamentals no acabin de creure-s'ho del tot.

